

NAW aanvrager

Datum	20 september 2022	Contactpersoon	De heer [REDACTED]
Zaakkenmerk	Z/22/725123	Telefoonnummer	06-[REDACTED]
Briefnummer	---	E-mailadres	[REDACTED]@rudutrecht.nl
Uw nummer		Bijlage(n)	---
Onderwerp	Ecologisch advies	Pagina	1 van 2

Geachte heer [REDACTED],

Wij hebben van u een adviesverzoek ontvangen voor het adviseren op graslandverbetering ten behoeve van foerageergebied van de das.

Beoordeling

Grasland verbeteren

Het verbeteren of opwaarderen van grasland is een maatregel om te compenseren voor foerageergebied dat verloren gaat. Het betekent dat het grasland zo wordt beheerd, dat de aantallen (dichtheid) van wormen en grotere insectenlarven toeneemt. Het maaien en eventueel nabeweiden gebeurt op een zodanige manier dat de graslengte rond de 10cm blijft. Dan is er voor dassen het meest efficiënt voedsel te zoeken. Bij lang gras of verruiging is het voedsel nog wel aanwezig, maar kost het een das veel meer tijd of lukt het niet om prooien te vangen. Nabeweiden kan worden vervangen door maaien, zodra het gras te hoog of ruig wordt.

Bemesting van het grasland vindt bij voorkeur plaats met ruige stalmest en niet met injecteren. De messen van de mestinjectiemachine doden een groot deel van het voor dassen belangrijke bodemleven. Voor het nabeweiden zijn vooral koeien geschikt in niet te hoge dichtheden. Er moet worden voorkomen, dat de bodem te dicht wordt getrapt. Paarden en dassen zijn geen goede combinatie, want paarden benaderen dassen actief en reageren dan zodanig, dat de dassen de weide verlaten. Daarnaast zijn de ontwormingsmiddelen, die bij paarden worden gebruikt, zeer slecht voor het bodemleven. Kanttekening daarbij is, dat uit onderzoek¹ blijkt dat regenwormen relatief ongevoelig zijn voor ontwormingsmiddelen (ivermectine). De effecten van ontwormen van paarden op het voedselaanbod van dassen lijken mee te vallen. Regenwormen vormen stapelvoedsel voor dassen.

Schapen inzetten voor nabeweiden kan, maar dan in niet te hoge aantallen. Het weiland mag dan niet met schapengaas worden afgerasterd. Schapengaas is voor dassen namelijk niet te passeren.

Wat is er nodig

Als een bepaald oppervlakte van essentieel foerageergebied verloren gaat in een dassenterritorium, dan is een groter oppervlakte te verbeteren grasland nodig om dit te compenseren. Het te verbeteren grasland is al voedselgebied voor de das en om het verloren voedsel voldoende te compenseren is al gauw aanzienlijk meer oppervlakte nodig dan de verloren oppervlakte.

De te verbeteren oppervlakte moet binnen het territorium van de dassen liggen, die oppervlakte aan voedselgebied verliezen. Het op te waarden gebied moet beschikbaar en bereikbaar zijn en op de juiste manier worden beheerd, zolang het betreffende territorium door dassen wordt bewoond. Dit betekent dat een stabiele situatie nodig is voor tientallen jaren.

¹ Zie <https://edepot.wur.nl/282682>

Hees

In het territorium van de dassen van Hees ontbreken grote aaneengesloten graslanden en is er sprake van vele kleine graslandjes van vele (particuliere) eigenaren. Dat maakt het verkrijgen van voldoende oppervlakte en een goed beheer over een lange periode moeilijk.

Omvormen van een terrein

Een andere mogelijkheid is het omvormen van een terrein dat nu geen grasland is. Op zich kan dit, maar het duurt wel een aantal jaren voordat het (nieuwe) bodemleven zich zo heeft ontwikkeld dat voor een das (voldoende) voedsel is te vinden. Het is een vereiste om bestendig beheer voor een lange periode te realiseren, zodat de juiste omstandigheden in het dassenvoedselgebied in stand kunnen worden gehouden.

Tot slot

Heeft u nog vragen over deze brief? Neem dan contact op met de heer [REDACTED] via bovenstaande contactgegevens.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

De heer [REDACTED]
Strategisch manager/teamleider RUD Utrecht